מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הטיעון: טענה, נימוקים, ביסוס, טיעון נגד וסיכום
- להבדיל בין עובדה לדעה
- לזהות נימוק חזק לעומת נימוק חלש

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי מושגים בטיעון

1. א – הדעה המרכזית שרוצים לשכנע בה
2. א – להסביר למה הטענה נכונה
3. א – דוגמה, נתון או מקור שמחזק את הנימוק
4. א – מציגים דעה הפוכה ומסבירים למה היא לא נכונה
5. א – עובדה אפשר לבדוק, דעה היא תחושה אישית

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – נימוק חזק נשען על הסבר הגיוני ולא רק על רגש
2. נכון – ביסוס נועד לחזק את הנימוק בעובדות או דוגמאות
3. לא נכון – כדאי להציג טיעון נגד ולהפריך אותו כדי לחזק את הטיעון
4. נכון – זהו ביטוי של תחושה אישית ולא עובדה הניתנת לבדיקה
5. לא נכון – הסיכום וההמלצה מופיעים בסוף הטיעון

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. טענה
2. ביסוס
3. הפרכה
4. עובדה

חלק ד' – התאימו מושג להגדרה

1. 1 – ב (הדעה המרכזית שרוצים לשכנע בה)
2. 2 – ד (הסבר שתומך בטענה)
3. 3 – ה (דוגמה או נתון שמחזק את הנימוק)
4. 4 – א (דעה שמנוגדת לטענה שלנו)
5. 5 – ג (הסבר למה הטיעון הנגדי אינו נכון)

חלק ה' – סדרו את שלבי בניית הטיעון

1. כתיבת הטענה המרכזית
2. הוספת נימוקים התומכים בטענה
3. חיזוק הנימוקים בביסוס (דוגמאות או נתונים)
4. הצגת טיעון נגד והפרכתו
5. כתיבת סיכום והמלצה

חלק ו' – כותבים טיעון משלכם

1. יש טענה ברורה, שני נימוקים הגיוניים ולפחות ביסוס אחד (דוגמה או נתון)
2. התלמיד מציג טיעון נגד ברור ומסביר בהיגיון למה הוא אינו נכון

כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה, נימוקים, ביסוס, טיעון נגד והפרכה, סיכום והמלצה
- דוגמה לעובדה שאפשר לבדוק ודוגמה לדעה אישית
- נימוק חזק מבוסס על הסבר הגיוני, נימוק חלש מבוסס על רגש בלבד

טיפים להפעלה:

- אפשר להקרין שוב את שקפי הטיעון כדי להזכיר את המבנה לפני התרגול
- מומלץ לעודד תלמידים לבחור נושא אישי לטיעון שלהם כדי להגביר מוטיבציה
- בגרסה לחינוך מיוחד אפשר לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד במבנה הבסיסי בלבד

דף תרגול: כותבים טיעון – משכנעים בחוכמה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים איך כותבים טיעון טוב: טענה, נימוקים, ביסוס וסיכום. יש תרגילים קצרים.

📖 מילון קטן:

טיעון	הסבר כתוב שמטרתו לשכנע מישהו בדעה
טענה	המשפט המרכזי שמביע את הדעה שלנו
נימוק	הסבר שתומך בטענה ומסביר למה היא נכונה
ביסוס	דוגמה, נתון או מקור שמחזק את הנימוק
טיעון נגד	דעה הפוכה לטענה שלנו
הפרכה	הסבר למה הטיעון הנגדי אינו נכון
עובדה	משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון
דעה	תחושה או עמדה אישית

1 חלק א' – זיהוי מושגים בטיעון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זו טענה?

א) הדעה המרכזית שרוצים לשכנע בה ב) דוגמה או סיפור קטן ג) משפט סיום בלבד

ד) שאלה פתוחה לקהל

2. למה משמשים נימוקים?

א) להסביר למה הטענה נכונה ב) לסכם את הטיעון ג) להציג טיעון נגד ד) לכתוב כותרת מושכת

3. מהו ביסוס?

א) דוגמה, נתון או מקור שמחזק את הנימוק ב) משפט פתיחה מצחיק ג) שאלה רטורית

ד) הדמות מגפון

4. מה קורה בשלב הטיעון נגד?

א) מציגים דעה הפוכה ומסבירים למה היא לא נכונה ב) חוזרים שוב על הטענה

ג) מוסיפים עוד דוגמה לטענה ד) מסיימים את המצגת

5. מה ההבדל בין עובדה לדעה?

א) עובדה אפשר לבדוק, דעה היא תחושה אישית ב) עובדה היא תמיד שלילית

ג) דעה תמיד נכונה יותר מעובדה ד) אין הבדל ביניהן

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נימוק חזק מבוסס רק על רגש אישי בלי הסבר	☐	☐
2	ביסוס יכול להיות דוגמה, נתון מספרי או ציטוט ממקור אמין	☐	☐
3	בטיעון טוב מומלץ להתעלם לגמרי מדעות מנוגדות	☐	☐
4	המשפט 'אני חושב שזה המקום הכי יפה' הוא דעה ולא עובדה	☐	☐
5	סיכום והמלצה מופיעים בתחילת הטיעון	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המשפט שמביע את הדעה המרכזית של הכותב נקרא _____

2. כדי לחזק נימוק משתמשים ב _____ , למשל דוגמה או נתון

3. כאשר מציגים דעה הפוכה ומסבירים למה היא שגויה, זו נקראת _____

4. משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון או לא נכון נקרא _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טענה	___	**א.** דעה שמנוגדת לטענה שלנו
2. נימוק	___	**ב.** הדעה המרכזית שרוצים לשכנע בה
3. ביסוס	___	**ג.** הסבר למה הטיעון הנגדי אינו נכון
4. טיעון נגד	___	**ד.** הסבר שתומך בטענה
5. הפרכה	___	**ה.** דוגמה או נתון שמחזק את הנימוק

5 חלק ה' – סדרו את שלבי בניית הטיעון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הוספת נימוקים התומכים בטענה
☐	חיזוק הנימוקים בביסוס (דוגמאות או נתונים)
☐	הצגת טיעון נגד והפרכתו
☐	כתיבת סיכום והמלצה
☐	כתיבת הטענה המרכזית

6 חלק ו' – כותבים טיעון משלכם

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו טענה בנושא שמעניין אתכם, נמקו אותה בשני נימוקים ובססו אחד מהם בדוגמה

2. בחרו דעה הפוכה לטענה שכתבתם, ונסו להפריך אותה בכמה שורות

כרטיס יציאה

מהם חמשת חלקי הטיעון שלמדנו?

תנו דוגמה למשפט עובדה ולמשפט דעה

מה ההבדל בין נימוק חזק לנימוק חלש?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀